

vzestup terciárního vzdělávání (včetně jeho nižšího stupně), problémem je nevyjasněná budoucí oborová struktura z hlediska potřeb trhu práce. Po roce 1989 u nás došlo k výrazným změnám v odvětvové, oborové a profesní struktuře. I zde autor ve svém hodnocení jde až do období 1. republiky a poválečného vývoje. Po pádu socialismu došlo nejdříve ke změnám v makrostruktuře, snížil se podíl zemědělství, zvýšil se podíl služeb, v další etapě - po vyjasnění vlastnických vztahů a privatizaci ekonomiky - se těžiště strukturálních změn přesunulo do pohybů uvnitř jednotlivých sektorů, do úrovně oborů a profesí. Studie obsahuje hodnocení změn ve skupinách povolání, vychází z dat za roky 1988, 1993 a 1999 (pozn.: bohužel chybí novější údaje). Obdobně jsou shrnuty výsledky výzkumů, pokud jde o změny ve složitosti práce. Jsou např. hodnoceny příchody a odchody na trhu práce podle šesti stupňů složitosti práce, které dokumentují v příchodu převahu vzdělanějších skupin a v odchodu převahu méně vzdělaných skupin. Zvětšily se šance na přesuny mezi jednotlivými kategoriemi podle složitosti práce. Dále je hodnocen vztah mezi skupinami povolání a složitostí práce i změny v postavení v řízení. Souhrnně lze konstatovat, že se v posledním období zvýšila mobilita mezi

profesemi i mezi skupinami zaměstnaných s různou úrovní složitosti práce.

Třetí kapitola (Dynamika zaměstnanosti) charakterizuje změny pracovní síly a zaměstnavatelů a i vznik příslušných institucí v souvislosti s utvářením plnohodnotného trhu práce. Zabývá se pojmem zaměstnatelnosti, kde vymezuje čtyři hlavní faktory. Charakterizuje toky pracovních sil, tj. vzájemný pohyb mezi třemi základními sociálně-ekonomickými skupinami, tj. osobami zaměstnanými, nezaměstnanými a těmi, kteří stojí mimo pracovní síly (tj. ekonomicky neaktivními). Sleduje tyto toky v české společnosti, ale i změny uvnitř skupiny zaměstnaných.

Konečně čtvrtá kapitola (Nejistoty trhu práce) zdůrazňuje novou realitu vyplývající z postupného uplatňování tržních principů, v tom potřebu posílení osobní zodpovědnosti oproti předchozímu spoléhání na státní paternalismus. S problémy na trhu práce roste význam vnímání určité nejistoty zaměstnání, obavy z rizika nezaměstnanosti. Poukazuje se na takové faktory, jakými jsou věk, pohlaví, vzdělání, ale i řada osobnostních charakteristik, jejichž identifikace je ale obtížná. Postupně se vytvořily určité rizikové skupiny, jejichž uplatnění na trhu práce je z řady důvodů komplikovanější. Jde zejména o osoby nekvalifikované, některé skupiny

žen, některé věkové skupiny, osoby se zdravotním postižením a Romy. Studie jednotlivé skupiny charakterizuje, ukazuje na vývoj jejich nezaměstnanosti a hlavní problémy při řešení jejich uplatnění na trhu práce. Závěrem je uvedena úvaha o možnostech a mezích politiky zaměstnanosti. Jak dosažení plné zaměstnanosti, tak ochrana proti nezaměstnanosti je ve studii relativizována. Výběr vhodné práce bude vždy limitován, nebude zcela svobodný. Vždy je tomu tak, že část společnosti neusiluje o své pracovní zapojení. Ochrana proti nezaměstnanosti je podle studie především záležitostí osobní zodpovědnosti. Pomocí má ovšem účinná aktivní politika zaměstnanosti i systém účelných sociálních dávek. Další vývoj na českém trhu práce bude poznamenán změnami (i pod vlivem pokračující integrace do EU), postupujícím růstem složitosti práce, těžiště změn bude na mikrosociální úrovni.

Publikace bude užitečná všem, kteří se zabývají problematikou trhu práce, zejména pracovníkům služeb zaměstnanosti, ale i studentům a dalším zájemcům.

Zdeněk Karpíšek,
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí

Novinky v knižním fondu ČICSO

Rodina a zaměstnání V. Neúplné rodiny. Deskriptivní fáze analýzy. / Kuchařová, Věra Praha, VÚPSV 2007. - 57 s. - ISBN 978-80-87007-65-5.

Trh práce a konkurenceschopnost polské ekonomiky v období transformace. / Musil, Petr

Brno, Centrum výzkumu konkurenční schopnosti české ekonomiky 2007. - 28 s. Working Papers; č. 21/2007.

Trh výrobních faktorů a konkurenceschopnost v SR v období transformace. / Musil, Petr

Brno, Centrum výzkumu konkurenční schopnosti české ekonomiky 2007. - 47 s. Working Papers; č. 22/2007.

Analýza regionálních rozdílů v ČR.

Praha, ČSÚ 2007. - 82 s. - ISBN 978-80-250-1565-0.

Demografická ročenka České republiky 2006.

Praha, ČSÚ 2007. - 311 s. - ISBN 978-80-250-1547-6.

Text též anglicky.

Cizinci v České republice.

Praha, ČSÚ 2007. - 238 s., příl. - ISBN 978-80-250-1544-5.

Text též anglicky.

Postoje a zkušenosti s harmonizací rodiny a zaměstnání rodičů dětí předškolního a mladšího školního věku.

Praha, VÚPSV 2006. - 108 s. - ISBN 80-87007-38-7.

Kvalita péče o seniory II. Řízení dlouhodobé péče o seniory v mezinárodním srovnání

Elektronickou verzi publikace, která je výstupem ze srovnávacího výzkumu provedeného v rámci projektu Modernizace a internacionalizace vybraných vzdělávacích mechanismů v oblasti sociálních a zdravotních služeb, jehož nositelem je Fakulta humanitních studií UK, připravili jako editoři Ondřej Mátl a Milena Jabůrková. V úvodu je zařazena souhrnná srovnávací zpráva, která poskytuje celkový pohled na analyzované země a Českou republiku. Jsou v ní srovnávány parametry, jako je vymezení kvality v jednotlivých zemích a o jaké principy a hodnoty se opírá, jaké jsou na kvalitu kladeny požadavky, jak je řízena a jakým způsobem je její zavádění podporováno. Seznamuje rovněž s nejčastějšími překážkami, na které se při implementaci systému kvality obvykle naráží. V jednotlivých národních expertních zprávách je detailně popsána situace v oblasti zajišťování kvality dlouhodobé péče ve zkoumaných zemích, tj. v Anglii, Maďarsku, Německu, Itálii a na Slovensku. Následuje přehled relevantní literatury a webových stránek.

Jako účelovou publikaci o rozsahu 104 stran ji pro potřeby katedry řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích FHS UK vydalo v roce 2007 nakladatelství Galén. ISBN 978-80-7262-524-6

Z domácího tisku

Sociálně právní postavení osob samostatně výdělečně činných v členských státech EU. / CHVÁTALOVÁ, Iva

In: Práce a mzda. - Roč. 55, č. 8 (2007), s. 55-58.

Výklad k otázce sociálně právního postavení osob samostatně výdělečně činných v členských zemích Evropské unie (Belgie, ČR, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a V. Británie).

OSVČ a koordinace sociálního zabezpečení v EU. / CHVÁTALOVÁ, Iva

In: Práce a mzda. - Roč. 55, č. 9 (2007), s. 46-48: -lit.

Právní výklad k výše uvedené problematice doplněný názornými příklady z praxe.

Příručka pro pacienty. Kompletní průvodce poplatky ve zdravotnictví.

In: MF Dnes. - Roč.18, č. 279 (30.11.2007), Příloha Dnes speciál 12 s.: obr., tab.

Kompletní průvodce poplatky ve zdravotnictví. Změny ve zdravotnictví: 10 věcí, které se rozhodně vyplatí vědět. Jak a kde se bude platit? U sestry nebo v automatu. Limit 5000 Kč ročně: na nemocnici se ale nevztahuje. Poplatky se týkají i dětí, platit budou od narození. Nemáte peníze na poplatky? Pomocí vám může úřad. 45 nejčastějších otázek, které vás o poplatcích zajímají. Co zaplatíte za péči u lékaře a v nemocnici.

Rodina a dítě

Sborník stanovisek veřejného ochránce práv

Sborník pod tímto názvem vyšel koncem roku 2007. Vydala ho Kancelář veřejného ochránce práv. Kolektiv autorů ve složení JUDr. Otakar Motejl, Mgr. Iva Černá, Mgr. Klára Panovská a Mgr. Petra Matyášová byl veden snahou pomoci orgánům sociálně-právní ochrany dětí a dalším institucím při správné aplikaci práva v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, ústavní a ochranné výchovy. Sborník proto obsahuje popis hlavních principů právní úpravy vybraných témat a zobecnění poznatků získaných při prošetřování konkrétních podnětů a systematických návštěvách zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, přehled nejdůležitějších soudních rozhodnutí z dané oblasti a vybraná stanoviska veřejného ochránce práv v některých klíčových případech. Cílem je informovat občany i úřady o tom, jakým způsobem bude Kancelář veřejného ochránce práv hodnotit postup orgánů státní správy. Cílem autorů není odpovědět na všechny problematické otázky z této oblasti, ale spíše informovat o působnosti orgánů, právech a povinnostech rodičů i dětí a přispět tak k uplatňování jednotné praxe.

Tisk a distribuci publikace zajistilo ASPI, a. s.

Publikace je k dispozici i v elektronické podobě na internetových stránkách www.ochrance.cz.

Účast zaměstnance na zdravotním pojištění v návaznosti na vznik a skončení pracovního poměru. / DANĚK, Antonín

In: Práce a mzda. - Roč. 55, č. 8 (2007), s. 45-47.

Vznik pracovního poměru. Náhrada mzdy. Skončení pracovního poměru. Onemocnění zaměstnance v ochranné lhůtě po rozvázání pracovního poměru. Situace kdy pracovní-právní vztah není sjednán.

Rovnoprávný uživatel: Nový trend v sociálních službách na bedrech pracovníků pobytového zařízení. / Havlíková, Jana - Hubíková, Olga

Praha: Biograf, časopis nejen pro biografickou a reflexivní sociologii, 2007. - s. 33-60. - ISSN 1211-5770.

V poslední době je aktuálním tématem imperativ rovnoprávného uživatele - tj. požadavek aktivní a adekvátní participace uživatelů sociálních služeb při vytváření těchto služeb a v rozhodovacím procesu. Na základě empirických dat, shromážděných v průběhu kvalitativní případové studie sociální ubytovací služby, diskutujeme v tomto příspěvku otázku, jak tento nový imperativ proniká a ovlivňuje praxi sociálních pracovníků. Analýza dat se zaměřuje na tyto aspekty intervence, přístup ke klientům a všeobecné pojetí klientů u sociálních pracovníků, s kterými byly dělány rozhovory a kteří podle našeho názoru nejpřesněji reflektují stávající postavení a roli klientů v rámci studované sociální služby.

Podpora Romů v Praze.

In: Práce a sociální politika. - Roč. 4, č. 11 (2007), s. 2: obr.

Informace o projektu Podpora Romů v Praze, který probíhá v období 2005-2008 v rámci programu Iniciativy Společnosti Equal. Popis realizovaných vzdělávacích aktivit a jejich výsledky. Více informací o projektu na www.equal.romea.cz.

296. Zákon, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony

v souvislosti s jeho přijetím.-Účinnost od 1. 1. 2008.

In: Sbírka zákonů ČR. - částka/č. 97 (2007), s. 4006-4048.

311. Vyhláška o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona. - Účin. od 1. 1. 2008.

In: Sbírka zákonů ČR. - částka/č. 100 (2007), s. 4143-4152.

Syndrom vyhoření ohrožuje sociální pracovníky i posudkové lékaře. / ČEVELA, Rostislav - ČELEDVÁ, Libuše

In: Práce a sociální politika. - Roč. 4, č. 11 (2007), s. 4.:obr.

Specifika tzv. pomáhajících profesí, které jsou ohroženy syndromem vyhoření.

Dovolená podle nového zákoníku práce. / KLÍMOVÁ, Růžena

In: Práce a mzda. - Roč. 55, č. 8 (2007), s. 35-44.

Dovolená za kalendářní rok a její poměrná část, zaokrouhlování dovolené (§ 212 ZP). Dovolená za odpracované dny (§ 214 ZP). Dodateková dovolená (§ 215 ZP). Výměra dovolené (§ 213 ZP). Dovolená zaměstnanců s pracovní dobou nerovnoměrně rozvrženou (§ 213 ZP). Odpracovaná doba pro účely dovolené (§ 216 ZP). Krácení dovolené (§ 223 ZP). Čerpání dovolené (§ 217 a 218 ZP). Náhrada mzdy nebo platu za dovolenou (§ 222 ZP). Čerpání dovolené po celý kalendářní měsíc a svátek. Proplacení nevyčerpané dovolené. Dovolená a zkrácený pracovní úvazek. Dovolená v nerovnoměrně rozvržené pracovní době a svátek. Dovolená u zaměstnanců pracujících pravidelně, avšak méně než 5 dnů v týdnu.

Employment Update. [Novinky z oblasti zaměstnanosti.] / RANDLOVÁ, Nataša - ŘIHOŠKOVÁ, Tereza - PROCHÁZKA - RANDL

In: Práce a mzda. - Roč. 55, č. 8 (2007), s. 54. Změny v oblasti pracovního práva v ČR a v zahraničí. (Práce českých občanů ve Francii. Zelené karty a pobyt a práce cizinců v České republice).

Ze zahraničního tisku

Services to citizens in the EU in facts and figures. [Služby občanům v EU ve faktech a číslech.]

Luxembourg: Eurostat Press Office, 2007. - 4 s. Některé z údajů o vývoji v oblasti spotřebitelských služeb z publikace Consumers in Europe.

Consumers in Europe. Facts and figures on services of general interest. [Spotřebitelé v Evropě.]

Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007. - 182 s. Publikace přináší relevantní a užitečné informace pro hodnocení a vývoj spotřebitelské politiky. Zahrnuje údaje z různých zdrojů a zaměřuje se na služby obecného zájmu. Primárním cílem publikace je pomoci tvůrcům politik na evropské úrovni porozumět všeobecně potřebám spotřebitelů. Data zahrnují období 1999-2006.

Staženo z Internetu 7.12.2007-
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1073,46587259_dad=portal_sch_ema=PORTALp_product_code=KS-DY-07-001 (published: 27.11.07)

One woman in ten aged 25-54 in the EU27 is inactive due to family responsibilities.

[Jedna žena z deseti ve věku 25 až 54 let v EU27 je neaktivní v důsledku rodinných povinností.]

Luxembourg: Eurostat Press Office, 2007. - 2 s. Míra neaktivity žen ve věku 25 až 54 let činila v r. 2006 v EU 23,6 % oproti 6,1 % mužů. Hlavním důvodem, proč ženy v tomto věku zůstávají mimo pracovní trh, jsou rodinné povinnosti. Míry neaktivity žen v r. 2006 v zemích EU a některých dalších zemích.

Euro area unemployment down to 7.2% - October 2007. [Nezaměstnanost v euro oblasti klesla na 7,2 % - říjen 2007.]

Luxembourg: Eurostat Press Office, 2007. - 5 s. Údaje o nezaměstnanosti v zemích EU v říjnu 2007. Sezónně přizpůsobené míry nezaměstnanosti (celkem, muži, ženy, mládež, lidé nad 25 let) v dubnu až říjnu 2007.

Mobility, an instrument for more and better jobs: The European Job Mobility Action Plan 2007-2010. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. [Mobilita, nástroj pro více a lepší zaměstnání: akční plán evropské pracovní mobility 2007-2010.]

Brussels: Commission of the European Communities, 2007. - 10 s.

Tato zpráva představuje další významný krok v dlouhé řadě iniciativ na podporu mobility. Cílem akčního plánu na období 2007-2010 je zlepšení existující legislativy a administrativy týkající se pracovní mobility; posílení EURES jako sjednocujícího nástroje, který usnadňuje mobilitu pracovníků a jejich rodin; posílení povědomí o možnostech a výhodách mobility u široké veřejnosti.

Staženo z Internetu 10.12.07 -
http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=323 (published: 06-12-2007)